

Pravila kviza Lančana reakcija

Lančana reakcija nova je logička igra.

U jednoj emisiji, sastavljenoj od pet dijelova, sudjeluju četiri natjecatelja.

Emisija započinje igrom ponuđenih odgovora, koja se sastoji od pet pitanja. U svakom pitanju ponuđena su tri odgovora, od kojih je jedan točan. Sva četiri natjecatelja istodobno odgovaraju na postavljeno pitanje a uz dati odgovor moraju uložiti bodove, koji se kreću od jedan do pet (najmanje jedan, najviše pet). Broj bodova mora biti cjelobrojan. Ako natjecatelj točno odgovori na postavljeno pitanje, pribraja mu se uloženi broj bodova, u slučaju netočnog odgovora ti bodovi mu se oduzimaju. Ako natjecatelj ne odgovori na postavljeno pitanje u roku od dvadeset sekundi, oduzima mu se pet bodova. Natjecatelj ni na koji način ne smije doznati nečiji odgovor prije nego što daje svoj!

Nakon završetka prve igre kreće se na igru procjene, u koju se prenose dotad osvojeni bodovi. Sva četiri natjecatelja dobivaju identično pitanje, na koje odgovaraju istodobno. I ovdje naravno vrijedi pravilo da natjecatelj ni na koji način ne smije doznati nečiji odgovor prije nego što daje svoj. Pitanja su tako koncipirana da je vrlo mala vjerojatnost da će natjecatelji dati točan odgovor. Na primjer, ako postavimo pitanje “Kada je osnovan prvi nogometni klub?”, relativno mali broj ljudi znat će da je to bilo 24. 10. 1857. godine, no uvijek će moći dati približan odgovor. Igra završava nakon odgovora na peto pitanje. Natjecatelj čiji je odgovor najbliži točnom dobiva šest bodova, drugi dobiva četiri, treći dva a natjecatelj s najlošijim odgovorom ostaje bez bodova na postavljeno pitanje. U slučaju da dva natjecatelja imaju jednako vrijedan najbolji odgovor, oba dobivaju pet bodova, ako imaju jednako vrijedan drugi odgovor dobivaju tri, a ako imaju jednako vrijedan najlošiji odgovor dobivaju po bod. Ako tri natjecatelja imaju jednako vrijedan najbolji odgovor dobivaju po četiri boda, a ako tri natjecatelja imaju jednako vrijedan najlošiji odgovor dobivaju po dva boda. Ako svi imaju jednako vrijedan odgovor, svi dobivaju po tri boda. Ako natjecatelj za trideset sekundi ne daje odgovor, oduzima mu se pet bodova.

Zatim slijedi igra poretka, u koju se prenose svi osvojeni bodovi. Ta se igra sastoji od tri pitanja. Svako pitanje ima pet pojmova koje treba poredati po zadanom načelu. Ni tu natjecatelj ne smije doznati nečiji odgovor prije nego što daje svoj. Ponuđeni pojmovi zadani su prema abecednom redu kad god je to moguće. Na pitanje se mora odgovoriti za najviše šezdeset sekunda.

Sustav bodovanja objašnjava primjer 1.

Primjer 1:

1) Poredajte navedene države prema njihovoj površini, počevši od najveće:

- a) Francuska
- b) Njemačka
- c) Rusija
- d) Španjolska
- e) Švedska

Odgovor 1:

- c) Rusija
- a) Francuska
- d) Španjolska
- e) Švedska
- b) Njemačka

Ovo je točna kombinacija pa ovaj odgovor donosi deset bodova.

Odgovor 2:

- c) Rusija
- a) Francuska
- d) Španjolska
- b) Njemačka
- e) Švedska

Ovdje su točno poredane tri države pa odgovor donosi šest bodova.

Odgovor 3:

- a) Francuska
- b) Njemačka
- d) Španjolska
- e) Švedska
- c) Rusija

Ovdje su točno poredane dvije države pa odgovor donosi četiri boda.

Odgovor 4:

- c) Rusija
- d) Španjolska
- a) Francuska
- b) Njemačka

e) Švedska

Ovdje je točno poredana samo jedna država pa odgovor donosi dva boda.

Odgovor 5:

- a) Francuska
- c) Rusija
- e) Švedska
- b) Njemačka
- c) Španjolska

Ovdje je sve krivo poredano pa odgovorom ne donosi niti jedan bod.

Natjecatelj koji u predviđenom vremenu ne odgovori na postavljeno pitanje ostaje bez pet bodova.

Nakon odgovora na treće pitanje slijedi igra ponuđenih odgovora. Pitanja se zadaju i boduju na identičan način kao i u prvoj igri. Natjecatelji sada dobivaju tri pitanja. Međutim, budući da se prenose svi osvojeni bodovi, strategija igre je drugačija nego na samom početku partije jer određivanje broja bodova sad itekako ovisi o trenutnom rezultatu. Nakon završetka ove igre dvoje natjecatelja s najmanjim brojem bodova napušta igru a ostalo dvoje razigravaju za pobjednika. Ako se nakon završetka igre dijeli drugo mjesto, igrači koji ga dijele dobivaju dopunsko pitanje procjene, koje ne donosi bodove, već određuje tko će napustiti natjecanje. U slučaju jednako vrijednog odgovora, natjecatelji dobivaju novo pitanje, i tako do odluke.

Zatim slijedi igra licitacije, u kojoj se odlučuje o pobjedniku igre. U nju se prenose svi dotad osvojeni bodovi. U ovoj igri pitanja su konceptijski ista kao i u igri procjene, no način bodovanja znatno se razlikuje. Nakon postavljenog pitanja natjecatelj mora dati odgovor za najviše trideset sekunda. Ni ovdje natjecatelj ni na koji način ne smije doznati nečiji odgovor prije nego što dade svoj. Nakon što oba natjecatelja obznane svoj odgovor na postavljeno pitanje ide se na licitiranje usmenim putem. Licitirati se može od jedan do pet bodova. (najmanje jedan, najviše pet). Broj licitiranih bodova mora biti cjelobrojan. Prvi licitira onaj koji u tom trenutku ima više bodova. Ako oba natjecatelja imaju jednak broj bodova, prvo licitira onaj koji je posljednji bio u vodstvu. Ovu igru objašnjava primjer 2.

Primjer 2:

1) Koje je godine izumljen telegraf?

Natjecatelj A odgovori: 1834. godine i uloži tri boda.
Natjecatelj B odgovori: 1839. godine i uloži dva boda.

Budući da je točan odgovor: 1837. godine, natjecatelju A oduzimaju se tri boda jer je dao lošiji odgovor a natjecatelju B pribrajaju se dva boda.

Ako natjecatelji dadu jednakovrijedne odgovore koji nisu identični, obojici se pribrajaju uloženi bodovi. To objašnjava primjer 3.

Primjer 3:

2) Koliko država izlazi na Sredozemno more?

Natjecatelj A odgovori: dvadeset i uloži četiri boda.
Natjecatelj B odgovori: dvadeset dvije i uloži jedan bod.

Budući da je točan odgovor: dvadeset jedna, obojici se pribrajaju uloženi bodovi.

U slučaju da natjecatelji dadu identičan odgovor, koji može, ali i ne mora biti točan, natjecatelj koji u tom trenutku ima manji broj bodova može promijeniti svoj odgovor na bilo koji način i ići na licitiranje. Ako to ne želi, ide se na sljedeće pitanje, na koje niti tko dobiva, niti tko gubi bodove, no isto tako mora se voditi računa da je broj pitanja ograničen jer nema zamjenskog pitanja u ovom slučaju. Ako jedan natjecatelj dade odgovor unutar predviđenog vremena, a drugi ne, natjecatelju koji je dao odgovor pribraja se pet bodova, dok se njegovom konkurentu oduzima pet bodova. Ako obojica ne odgovore u predviđenom vremenu, ide se dalje bez zamjenskog pitanja. Igra završava nakon odgovora na deveto pitanje. Pobjednik je onaj koji u tom trenutku ima više bodova. Igra može završiti i ranije ako jedan od natjecatelja stekne prednost koju je teoretski nemoguće dostići. Ako nakon zadnjeg pitanja natjecatelji imaju jednak broj bodova, pribjegava se dopunskom pitanju, kao i u prethodnoj igri.

Primjeri pitanja iz dosadašnjih emisija:

1) Gdje se odigrala bitka kod Lepanta?

a) na teritoriju današnje Albanije

b) na teritoriju današnje Grčke c) na teritoriju današnjeg Cipra

- 2) Što dobiva pobjednik Maratona lađa?
- a) Branimirov štit
 - b) Domagojev štit
 - c) Trpimirov štit
- 3) Koji je od navedenih filmova dobio najveći broj oskara?
- a) *Gandhi*
 - b) *Genijalni um*
 - c) *Gladijator*
- 4) Koja je hrvatska veslačka posada osvojila srebrnu medalju na Olimpijskim igrama u Londonu?
- a) četverac bez kormilara
 - b) četverac na pariće
 - c) četverac s kormilarom
- 5) Koliki je postotak glasova dobio Franjo Tuđman u prvom krugu predsjedničkih izbora održanih 1992. godine?
- 6) Koliko iznosi masa olovne kugle promjera 22 cm?
- 7) Kada je Slavoljub Penkala patentirao mehaničku olovku?
- 8) Poredajte navedene države prema broju osvojenih medalja na posljednjim Olimpijskim igrama (održanim u Londonu), počevši od one koja ih je osvojila najviše:
- a) Francuska
 - b) Italija
 - c) Njemačka
 - d) Španjolska
 - e) Velika Britanija
- 9) Poredajte navedene knjige prema redoslijedu objavllivanja, počevši od one koja je objavljena najranije:
- a) *Đuka Begović*
 - b) *Grička vještica*
 - c) *Smrt Smail-age Čengića*
 - d) *Začuđeni svatovi*
 - e) *Zlatarevo zlato*
- 10) Poredajte navedene zmije prema njihovoj veličini, počevši od najveće (najdulje):

- a) bjelouška
- b) crna mamba
- c) kravosas
- d) poskok
- e) riđovka

11) Koji od navedenih zatvora može primiti najveći broj zatvorenika?

- a) Lepoglava
- b) Požega
- c) Remetinec

12) Koja od navedenih namirnica ima najdulji rok trajanja?

- a) mljevena kava
- b) suncokretovo ulje
- c) vegeta

13) Koja je najdulja rijeka koja čitavim svojim tokom protječe kroz Europsku uniju?

- a) Laba
- b) Loire
- c) Rajna

1) Koje je godine snimljen film *Taksist*, koji je režirao Martin Scorsese?

2) Koliko je dug naš najduži vijadukt?

3) Koji su po redu ovogodišnji Đakovački vezovi?

4) Koliko je golova postignuto u natjecanju po skupinama na posljednjem Europskom nogometnom prvenstvu, održanom u Poljskoj i Ukrajini?

5) Koliko je stanovnika imao Zadar prema zadnjem popisu?

6) Koliko je visoka statua oskara, zajedno s postoljem?

7) Koliko je papa bilo u 20. stoljeću?